

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferneckého a Mgr. Aleše Sabola ve věci

žalobce: **město Klatovy**
sídlem náměstí Míru 62, Klatovy

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2019, č. j. MZP/2019/520/186

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se svou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Plzeň (dále jen „**ČIŽP**“) ze dne 14. 12. 2018, č. j. ČIŽP/43/2018/7881 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“).

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „ZOPK“), který měl žalobce spáchat tím, že ve druhém čtvrtletí roku 2018 realizoval prostřednictvím dalšího subjektu v městském parku v Klatovech lanové centrum tak, že jeho části uchytil šrouby do kmenů 11 vzrostlých živých stromů, čímž porušil § 7 odst. 1 a 2 ZOPK. Za to mu byla podle § 88 odst. 3 písm. a) ZOPK uložena pokuta ve výši 100 000 Kč. Výrokem II. prvostupňového rozhodnutí byla žalobci uložena povinnost k náhradě nákladů řízení.
3. K uložení pokuty došlo na základě zjištění učiněných během kontroly na místě dne 27. 6. 2018, v rámci které bylo zjištěno navrtání 11 stromů a přichycení šroubů za účelem uchycení osmiúhelníkových plošin („domků na stromech“). Do každého stromu bylo vyvrtáno 16 otvorů a v jednom případě ještě jedna sada otvorů při nevydařeném pokusu o ukotvení plošiny; bylo zjištěno, že lanové centrum buduje žalobce prostřednictvím společnosti Project Outdoor s.r.o., IČO: 26797631 (dále jen „Project Outdoor“) s tím, že práce provádí právě společnost Project Outdoor. Ve věci byla též předložena projektová dokumentace lanového parku, závazné stanovisko k zásahu do registrovaného významného krajinného prvku a koordinované závazné stanovisko. ČIŽP si taktéž následně vyžádala vyjádření Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen „AOPK“) k míře zásahu dřevin způsobeného instalací lanového centra.
4. ČIŽP ve věci dne 2. 10. 2018 vydala příkaz, ve kterém rozhodla shodně, jak je uvedeno výše. Žalobce podal proti příkazu odpor a následně v pokračujícím řízení ČIŽP předložil vyjádření ke stavu stromů Ing. P. R., jednatele společnosti BAOBAB péče o zeleň s.r.o. ze dne 4. 9. 2018 a znalecký posudek Ing. Jan Spěváčka, dle znalecké pečeti znalce v oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady se specializací oceňování trvalé zeleně a škod na ní způsobených, který byl objednán společností Project Outdoor. Na základě všech uvedených podkladů poté ČIŽP vydala prvostupňové rozhodnutí, proti kterému podal žalobce odvolání, v němž vznesl v zásadě totožné námitky, jako poté v žalobě.

II. Rozhodnutí žalovaného (napadené rozhodnutí)

5. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí v první řadě konstatoval, že žalobce svými tvrzeními nezpochybňuje, že k zásahu do předmětných dřevin, jak zapovídá § 7 odst. 1 ZOPK, došlo. Žalovaný zdůraznil, že žalobce je investor a zadavatel stavby lanového centra, a tedy iniciátor škodlivé činnosti. Bez jeho jednání, spočívajícího v opatření stavebního povolení, zadání realizačních prací a finančního hrazení celé stavby lanového centra by k poškození dřevin nedošlo – žalobce je tak spolupachatelem ve smyslu § 11 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti a přestupky a řízení o nich, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Žalovaný dále dodal, že předpoklad, že se poškozené dřeviny se škodlivým zásahem vyrovnají, nezbavuje žalobce odpovědnosti za porušení § 7 odst. 1 ZOPK.
6. Podle žalovaného ČIŽP náležitě zhodnotila všechny podklady a okolnosti případu, a to i ve vztahu k výši pokuty, jež byla stanovena při dolní hranici zákonné sazby. Ke znaleckému posudku a vyjádření Ing. R. pak žalovaný uvedl, že tyto podklady samy konstatují poškození dřevin a nijak neprokazují, že by poškození bylo nevýznamné pro Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

jejich další růst a vývoj. Předpoklad dalšího vývoje poškozených dřevin popsán v těchto podkladech pak podle žalovaného nemá vliv na význam a závažnost projednávaného přestupku.

7. Žalovaný uzavřel, že fakt, že lanové centrum bylo budováno jako volnočasová aktivita pro obyvatele, ČIŽP hodnotila jako polehčující okolnost, tvorbu přívětivého městského prostředí ale nelze realizovat na úkor veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny.

III. Obsah žaloby

8. Žalobce v podané žalobě nejprve stručně shrnul dosavadní průběh správního řízení a závěry jak prvostupňového, tak napadeného rozhodnutí. Pod **prvním žalobním bodem** žalobce namítl, že ačkoli k zásahu do dotčených stromů došlo, nejednalo se o zásah nedovolený. Žalobce poukázal na § 2 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „**vyhláška č. 189/2013**“), která nedovolené zásahy definuje. Podle názoru žalobce se ve smyslu této vyhlášky jednalo o zásah zcela nepodstatný pro další vývoj a růst stromů, nenaplnující znaky trvalého nebo podstatného snížení jejich ekologických nebo společenských funkcí. Vlastní narušení se nachází na ploše maximálně 5 % obvodu kmene a nemá vliv na životní funkce stromů. To vyplývá i z předloženého znaleckého posudku a vyjádření Ing. R. Argument, že dřeviny bude nutné dále kontrolovat, nepovažuje žalobce za relevantní, neboť kontrola a údržba probíhá soustavně a týká se všech dřevin v jeho vlastnictví. Cílem žalobce bylo zlepšení společenské funkce těchto stromů se snahou o vyšší kvalitu trávení volného času v městském parku Mercadinovy sady, tak aby bylo docíleno vzájemného působení mezi přírodou a lidmi.
9. Pod **druhým žalobním bodem** pak žalobce namítl, že skutková podstata přestupku podle § 88 odst. písm. c) ZOPK je spojena s absencí povolení, přičemž žalobce měl pro realizaci stavby veškerá povolení, vč. souhlasného závazného stanoviska příslušného orgánu ochrany přírody, a k poškození dřevin tak nedošlo bez povolení.
10. V rámci námitek **třetího žalobního bodu** pak žalobce uvedl, že nebyl vlastním realizátorem zásahů do dřevin a poukázal na to, že Project Outdoor za spáchání téhož přestupku již uhradil pokutu 50 000 Kč. Žalobce zdůraznil, že podle vlastního sdělení žalovaného k ukládání pokut podle § 87 a 88 ZOPK nejsou organizátorství, návod, pomoc sankcionovány. Dohodne-li se tak vlastník na provedení nedovolené činnosti s jinou osobou, že pro něj např. kácení provede, měl by být pokutován ten, kdo kácení uskutečnil. Uvedený výklad pak potvrzuje i současná právní úprava, která podle § 13 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky umožňuje potrestání organizátora, návodce či pomocníka, pouze pokud tak stanoví zákon. Bez výslovného zákonného ustanovení, jako je tomu v projednávaném případě, to tedy nelze. Žalobce k tomu dodal, že se nemohlo jednat ani o spolupachatelství, neboť se nejednalo o společné jednání.
11. Pod **čtvrtým žalobním bodem** žalobce upozornil na ošetření dřevin štěpařským voskem z důvodu zlepšení předpokládaného stavu, tedy z důvodu zmírnění už tak malého rozsahu poškození dřevin. Odmítl, že by v tomto případě šlo o protimluv, jak je uvedeno v prvostupňovém rozhodnutí; jednalo se o zdůraznění posílení přirozené obrany dřevin.

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

12. V dalším (**pátém**) **žalobním bodě** pak žalobce namítal, že správní orgány přijaly jako podklad pouze odborné posouzení AOPK, zatímco závěry obsažené ve znaleckém posudku a ve vyjádření Ing. R., potažmo i stanovisko příslušného orgánu ochrany přírody v rámci stavebního řízení, byly zcela opomenuty. Žalobce, který měl k dispozici kladné stanovisko orgánu ochrany přírody, tak neměl důvod pochybovat o souladu svého postupu při stavbě lanového centra s požadavky na ochranu dřevin. Žalobce zde také odmítl záměr jakkoli obcházet ZOPK.
13. Konečně pod **šestým žalobním bodem** žalobce brojil proti nedostatečně zdůvodněné a nepřiměřené výši pokuty, a to zejména s ohledem na to, že měl před realizací záměru k dispozici stanovisko orgánu ochrany přírody.
14. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené a prvostupňové rozhodnutí zrušil.

IV. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl názor žalobce předestřený pod **prvým žalobním bodem**, že se jednalo jen o nepodstatný zásah, když i z obsahu znaleckého posudku podle něj vyplývá, že v součtu jde o poměrně významný atak. Rovněž Ing. R. ve svém vyjádření uvedl, že k poškození stromů došlo, byť dle jeho názoru nikoli zásadnímu. S ohledem na odborné vyjádření AOPK je pak žalobcem marginalizovaný zásah dřevin nutné považovat zejména v delší časové perspektivě prospívání zasažených dřevin za podstatný a tedy nedovolený, neboť tímto zásahem došlo k takovému poškození dřevin, které představuje ohrožení jejich vitality a stability. Žalobcem odkazované podklady nejsou s tímto závěrem v rozporu. Akcentuje-li žalobce posílení společenské funkce dřevin, pak ty jsou za všech okolností živým organismem, přičemž jejich společenské funkce tuto skutečnost respektují. Zařazení doposud vitální dřeviny jako konstrukčního prvku nejenže žádnou originální společenskou funkci nepředstavuje, ale naopak výrazně oslabuje společenskou funkci dřeviny v rovině estetické, včetně funkce působení dřeviny na krajinný ráz a ráz urbanizovaného prostředí. Je to rovněž krajně nešťastné z hlediska environmentální výchovy, tedy v přístupu ke stromům jako k neživé věci.
16. K **druhému žalobnímu bodu** pak žalovaný uvedl, že prostým gramatickým výkladem § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK a při zohlednění pravidel stran podmínek dovoleného poškozování a kácení dřevin rostoucích mimo les lze dojít k jednoznačnému interpretačnímu závěru o tom, že zde uvedené povolení se vztahuje pouze k ničení dřevin (jejich kácení ve smyslu § 8 ZOPK), nikoli k jejich poškozování, které samostatnému povolení nepodléhá – je omezeno zákonem a zmíněnou vyhláškou stanovenými kritérii akceptovatelnosti zásahu. Argument existencí závazného stanoviska je tedy zcela lichý, a to tím spíše, že se jedná o stanovisko k zásahu do významného krajinného prvku Mercandinovy sady, nikoli o stanovisko či jakékoli povolení k zásahu do jeho jednotlivých složek.
17. Ve vztahu k odpovědnosti žalobce vedle vlastního zhotovitele prací (**třetí žalobní bod**) pak podle žalovaného skutečnost, že za poškození dřevin byl postižen i zhotovitel, nebrání potrestání žalobce. Žalobce byl autorem myšlenky vybudování lanového centra, opatřil si za tímto účelem projektovou dokumentaci a potřebná povolení, uzavřel veřejnoprávní smlouvu o umístění a provedení stavby, průběh stavby sám kontroloval a stavbu převzal. V Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

případě absence iniciativy a kroků žalobce bezprostředně směřujících k výstavbě lanového centra by k poškození stromů popsaným způsobem nemohlo dojít a tedy bez jednání žalobce by škodlivý následek nenastal. Tím je dána příčinná souvislost mezi jednáním žalobce a trestněprávně významným následkem, přičemž byť žalobce sám stavební práce nevykonal, je za vzniklý protiprávní stav odpovědný vedle vykonavatele zásahu. Fakt, že aktuální právní úprava obsahuje pravidla ohledně účastenství při páchání přestupku a spolupachatelství, není s výše uvedenou úvahu v rozporu. Je-li v obsahu napadeného rozhodnutí zmíněno spolupachatelství, jedná se o vyjádření nepřesné, neboť z obsahu rozhodnutí prvostupňového vyplývá, že žalobce jako spolupachatel trestán nebyl.

18. Závěrem pak ve vztahu k **pátému žalobnímu bodu** žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo přihlédnuto ke všem relevantním podkladům včetně těch, které v řízení doložil žalobce. Ačkoli žalobce relativizuje odborné vyjádření AOPK jen jako subjektivní náhled na posuzovaný problém, nutno zdůraznit, že AOPK je odborný orgán v oblasti ochrany přírody a krajiny, který je nadán vysokou erudicí a zkušenostmi, přičemž jeho odborným vyjádřením lze přisuzovat značnou váhu. Rovněž ČIŽP je v rámci vlastní odbornosti schopna sama posoudit případnou nedovolenost zásahu, což vyplývá rovněž z jejího hodnocení jak vlastních zjištění, tak shromážděných podkladů. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

V. První rozsudek ve věci

19. O podané žalobě již městský soud jednou rozhodoval. Rozsudkem ze dne 29. 4. 2021, č. j. 5 A 59/2019 - 40 (dále jen „**zrušený rozsudek**“), napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil s odkazem na nedostatečně zjištěný skutkový stav věci. Neztotožnil se s námitkami prvního, druhého a pátého žalobního bodu, přisvědčil však námitkám třetího žalobního bodu. Měl za to, že správní orgány nezjišťovaly bližší okolnosti smluvního vztahu mezi žalobcem a zhotovitelem prací, správní spis nedokládal ani faktickou činnost žalobce (jeho zaměstnanců) na místě realizace díla. Žalobce se dle soudu na samotném provádění prací podle všeho přímo nepodílel, z obsahu správního spisu rovněž neplyne, že by práce a jejich průběh na místě kontroloval nebo že by zhotoviteli uděloval konkrétní pokyny. Proto věc vrátil žalovanému k zásadnímu doplnění skutkového stavu. Dalšími námitkami se pak již soud nezabýval.
20. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 18. 10. 2022, č. j. 6 As 153/2021 - 19 (dále jen „**rozsudek NSS**“), vyhověl. Zdůraznil, že vzhledem k tomu, že žalobce byl iniciátorem projektu, nechal si zhotovit projektovou dokumentaci a celý projekt povolit a práce pak zhotoviteli sám přímo a jasně zadal (prostřednictvím projektové dokumentace), lze žalobci poškození dřevin přičítat. Jinak řečeno, závěry správních orgánů se opírají o dostatečně zjištěný skutkový stav věci. Žalobce ostatně nenamítal, že se zhotovitel od projektového zadání odchýlil, naopak potvrdil, že v době kontroly již bylo z jeho strany provedené dílo převzato. Další doplnění skutkového stavu je proto nadbytečné.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze pro pořádek uvádí, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Na základě přezkumu napadeného rozhodnutí pak dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

22. O žalobě soud rozhodl bez nařízení ústního jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (jejich souhlas byl presumován). Sám pak neshledal potřebu provádět dokazování nad rámec správního spisu.
23. Jak již zdejší soud uvedl ve zrušeném rozsudku, jádrem sporu mezi účastníky řízení v předmětné věci je především naplnění znaků skutkové podstaty přestupku spočívající jednak v otázce vyhodnocení shromážděných podkladů a posouzení závažnosti zásahu do celkem 11 dřevin vyvrtáním a umístěním šroubů k uchycení prvků stavby lanového centra, dále v otázce významu faktu, že tato stavba byla řádně povolena, a konečně v posouzení odpovědnosti žalobce jako zadavatele a nikoli realizátora vlastních stavebních prací. Prvé dvě otázky již soud zodpověděl ve zrušeném rozsudku (aniž by se jich posouzení kasačním soudem jakkoli dotklo) a k třetí otázce se závazně vyslovil Nejvyšší správní soud. V dalším proto soud z těchto již vyslovených závěrů vychází.
24. Pokud jde o prvou skupinu námitek soustředěných žalobcem pod **prvním** (a s tím souvisejícím **pátým**) **žalobním bodem**, soud v první řadě připomíná, že podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že *poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les*. Předmětné ustanovení navazuje zejména na úpravu ochrany dřevin upravenou v § 7 ZOPK. Podle odstavce prvního tohoto ustanovení jsou dřeviny *chráněny před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (§ 46 a 48) nebo ochrana podle zvláštních předpisů*. Podle § 7 odst. 2 věta první ZOPK pak platí, že *péče o dřeviny, zejména jejich ošetřování a udržování je povinností vlastníků*. Legální definici pojmu poškození nebo ničení dřevin obsahuje § 2 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013, podle něhož se nedovolenými zásahy do dřevin, které jsou v rozporu s požadavky na jejich ochranu, rozumí *zásahy vyvolávající poškozování nebo ničení dřevin, které způsobí podstatné nebo trvalé snížení jejich ekologických nebo společenských funkcí nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření*. V souladu s § 2 odst. 2 téže vyhlášky se o nedovolený zásah nejedná, *pokud je prováděn za účelem zachování nebo zlepšení některé z funkcí dřeviny, v rámci péče o zvláště chráněný druh rostliny nebo živočicha anebo pokud je prováděn v souladu s plánem péče o zvláště chráněné území*.
25. Žalobce namítal, že v případě zásahu do předmětných vzrostlých stromů spojeného s umístěním prvků lanového centra nedošlo k podstatnému nebo trvalému snížení jejich ekologických nebo společenských funkcí a odvolával se na obsah znaleckého posudku a vyjádření Ing. R. Jinými slovy tedy nezpochybňoval, že k zásahu do dřevin došlo, tvrdil jen, že šlo o zásah nepodstatný a bez trvalých následků pro funkce těchto dřevin. V tomto ohledu soud zdůrazňuje, že oba správní orgány se opíraly zejména o odborné posouzení AOPK ze dne 25. 7. 2018, podle kterého dospěla AOPK i na základě místního šetření k závěru, že navrtání 16 otvorů o hloubce i průměru cca 5 cm přímo do lýkové části stromů je nepřijatelným zásahem z důvodu estetického, výchovného, etického i společenského. Provedený zásah nesměřuje ke stabilizaci dřeviny, ale naopak dřevinu celkově oslabuje jak z pohledu vitality, tak z pohledu zdravotního stavu; AOPK také zmínila, že zásah vyvolal riziko infekce. Dle AOPK lze takový zásah jen z důvodu instalace cizího prvku považovat za neakceptovatelný. Podotkla také, že všechna místa zásahu jsou místy možného zlomu, selhání dřeviny a vyvolají vysoce energeticky náročný obranný proces. Strom je zde nadto vnímán a použit jen jako sloup, což je nepřijatelné i z morálního a výchovného hlediska. Provedený zásah označila AOPK jako trvalý a nevratný.

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

26. Soud vnímá toto vyjádření jako významný a objektivní podklad pro rozhodnutí správních orgánů v projednávané věci a připomíná, že AOPK je odbornou organizací na úseku ochrany přírody a krajiny (viz § 78 odst. 5 ZOPK), jejíž stanoviska a posudky nepochybně mají vysokou relevanci; soud v tomto ohledu podotýká, že AOPK je také znaleckým ústavem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2014, č. j. 1 As 54/2014 - 36, bod 25). Správní orgány tak nepochybily, pokud z daného vyjádření ve svých závěrech vycházely a zásah dřevin vyhodnotily jako nedovolený ve smyslu § 2 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013. Z odůvodnění obou správních rozhodnutí, jež tvoří z pohledu soudního přezkumu jeden celek, je zřejmé, že správní orgány dovodily podstatné, resp. trvalé narušení dřevin. Dovodily, že poškození je významné pro jejich další dlouhodobý vývoj a zdravotní stav a že je nelze ponechat jejich původnímu určení – společenské funkci parkových dřevin – s tím, že stromy rovněž ztratily svou estetickou funkci. Podle názoru soudu tak předmětný zásah vyhodnotily ve smyslu citovaného ustanovení dostatečným způsobem, z něhož je zřejmé, v čem spatřují narušení jak ekologických, tak společenských funkcí dřevin. Soud k tomu dodává, že rozsah a intenzita zásahu v podobě navrtání a instalace celkem 16 ks šroubů na každý jednotlivý strom jsou zřejmé i z obrazových záznamů zachycených v průběhu kontroly a obsažených ve správním spise na nosiči DVD-R. Z této fotodokumentace vyplývá, že došlo k relativně robustnímu zavrtání nosné konstrukce v podobě rozmístění vždy čtyř šroubů-úchytů rovnoměrně po celém obvodu kmene.
27. Co se týče znaleckého posudku Ing. Spěváčka a vyjádření Ing. R., na něž poukazoval žalobce, soud zdůrazňuje, že k oběma těmto podkladům se správní orgány ve svých závěrech vyjádřily; není tak pravdou, že by je zcela opomenuly, jak namítá žalobce. Z tohoto pohledu lze proto pro stručnost odkázat především na odůvodnění obou správních rozhodnutí, přičemž ani soud nepovažuje tyto podklady za způsobilé zpochybnit závěry správních orgánů. V prvé řadě lze poukázat na to, že oba posudky připouští, že k poškození dřevin došlo, jakkoli to nemělo podle jejich závěrů podstatný vliv na zdravotní a provozně bezpečnostní stav dřevin. Oba posudky se přitom navzájem liší v hodnocení intenzity zásahu, kdy Ing. R. hovoří jen o malém a lokálním poškození, podle znalce Spěváčka se naopak v součtu jedná o poměrně významný atak, přičemž znalec připouští, že zvláště u dřevin s menším průměrem (zde lípa a javor klen) je nutné reakci dřevin detailně sledovat. Z uvedeného tak nevyplývá, že by znalec hodnotil předmětný zásah bez dalšího jako zanedbatelný a od vyjádření Ing. R. se tak liší. Kromě toho, že tyto posudky neodpovídají obsahu vyjádření AOPK, jakožto odborné instituce, lze tedy najít rozpory i mezi nimi navzájem. V případě znaleckého posudku Ing. Spěváčka je pak nutné poukázat i na příslušný obor a odvětví jeho odbornosti, kterým jsou ekonomika, ceny a odhady, a nikoli obor/odvětví ochrana přírody. Ve znaleckém posudku se přitom znalec vůbec nevyjadřuje k ocenění dřevin či míře způsobené škody, ale vyhodnocuje zdravotní stav dřevin, vyjadřuje se k fyziologii stromů a zdravotnímu či bezpečnostnímu riziku. Konečně, i kdyby snad soud připustil relevanci obou posudků ve vztahu k dopadům zásahu na zdravotní stav a vitalitu dřevin, podle názoru soudu nemohou jejich závěry změnit ničeho na hodnocení správních orgánů ve vztahu ke snížení společenských funkcí těchto dřevin. Přinejmenším v rovině estetické, ale rovněž v rovině výchovné, k podstatnému a v zásadě trvalému narušení došlo – stromy již neslouží primárně jako parkové dřeviny, ale jako nosné sloupy výrazných konstrukcí „domků“ lanového centra.

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

28. Námitky soustředěné pod prvním a pátým žalobním bodem soud tedy nevyhodnotil jako důvodné.
29. V případě **druhého žalobního bodu** odkazujícího na existenci stavebního povolení a závazného stanoviska orgánu ochrany přírody soud zdůrazňuje, že skutkovou podstatu přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) nelze vykládat tím způsobem, že je snad možné vydat povolení k poškozování dřevin. Soud v tomto ohledu považuje za příléhavé odkázat na již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 54/2014 - 36, podle něhož ne každý zásah (zde ořez dřevin) lze považovat za jejich poškození. Pokud ale k poškození dojde, jedná se vždy o zásah nedovolený (poškození je vždy nedovolené). Hovoří-li proto citované ustanovení vyhlášky (tehdy vyhlášky č. 395/1992 Sb.) o nedovoleném zásahu, neznamená to, že by poškozování a ničení dřevin rostoucích mimo les mohlo být za určitých okolností dovolené. Nejvyšší správní soud k tomu dodal, že „(o)chrana před poškozováním a ničením dřevin a povolení ke kácení dřevin jsou dva odlišné režimy, které není možné zaměňovat či vzájemně podmiňovat. Pokácení dřeviny je nejvážnější zásah, pro nějž zákonodárce vyžaduje předchozí povolení – činí tak ovšem jen v určitých kvalifikovaných případech... Jiné zásahy do dřevin považuje zákonodárce za méně invazivní, a proto k nim povolení nevyžaduje. Případný zásah, který by dřevinu poškodil, pak pouze zpětně postihuje sankčními ustanoveními. Již z tohoto vymezení je zřejmé, že povolení se může týkat jen významných dřevin: nelze proto dovozovat, že by bylo třeba povolení k jiným zásahům do dřevin a tím méně že by orgány ochrany přírody vydávající povolení ke kácení dřevin disponovaly pravomocí podávat jakákoliv závazná vyjádření nebo souhlasy k takovým zásahům (zákon o ochraně přírody a krajiny žádné takové úkony nepředpokládá, proto nelze ani aplikovat procesní postupy dle § 154 a násl. správního řádu, na něž stěžovatel odkazuje).“
30. Zdejší soud se s těmito východisky zcela ztotožňuje a uzavírá proto, že vydání stavebního povolení na stavbu lanového centra, případně vydání závazného stanoviska orgánu ochrany přírody k zásahu do registrovaného významného krajinného prvku nelze považovat za povolení poškození dřevin podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK. Z předmětného závazného stanoviska Městského úřadu Klatovy ze dne 2. 1. 2018, č. j. ŽP/27/18/Br, lze nadto dovodit, že souhlas orgánu ochrany přírody byl vydán za předpokladu respektování obecné ochrany živočichů a rostlin a dále s poukazem na ochranu dřevin podle § 7 ZOPK; závazné stanovisko ostatně v tomto směru obsahovalo závazné podmínky. Ani tato námitka proto není důvodná.
31. Pokud jde o **třetí žalobní bod**, v němž žalobce upozorňoval, že nebyl vlastním realizátorem zásahů do dřevin a že mu tedy poškození dřevin nelze přičítat, tato otázka již byla vyřešena kasačním soudem. Podle něho byl žalovaným v tomto směru skutkový stav zjištěn dostatečně pro učinění závěru, že poškození dřevin lze přičítat i žalobci jako objednateli prací. Na závěry kasačního soudu pak zdejší soud v podrobnostech odkazuje. Je zřejmé, že žalobce se tím, že celý projekt inicioval, vyřídil stavební povolení a projektovou dokumentaci a následně provedení díla (v mezích projektové dokumentace) zadal zhotoviteli, na poškození dřevin podílel. Nejvyšší správní soud akcentoval, že právě zásah do kmenů stromů byl jedním z podstatných momentů již samotného projektu a takto byl zhotoviteli také zadán k provedení. Ani tento žalobní bod proto nemohl být důvodný.
32. V případě **čtvrtého žalobního bodu** soud zdůrazňuje, že této námitce se již podrobně věnovala ČIŽP v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Pokud poukázala na protimluv

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

spočívající v tom, že žalobce na jednu stranu tvrdil, že živé buňky stromu se dokážou samy bránit infekci, a zároveň poukazoval na to, že díry ošetřil štěpařským voskem zabraňujícím vniknutí infekce, rovněž soud v tomto jistý protimluv shledává – už jen proto, že pokud by se strom mohl ubránit infekci sám, nebyl důvod ošetřovat vyvrtné díry ještě i voskem. Ten samozřejmě mohl riziko vniknutí infekce dále snížit, nicméně to jen potvrzuje, že zde takové riziko existovalo a že tedy došlo k narušení přirozeného vývoje předmětných dřevin. ČIŽP ostatně doplnila, že ani vosk vniknutí infekcí úplně zabránit nedokáže, což žalobce nijak nezpochybňoval. Z pohledu viny žalobce tato otázka proto nemůže ničeho změnit.

33. Konečně, k namítané nepřiměřenosti pokuty (**šestý žalobní bod**), je potřeba nejprve předeslat, že ukládání sankcí za správní delikty je projevem volného uvážení správních orgánů a jeho soudní přezkum je proto již z podstaty věci zásadně omezen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 - 36, č. 2671/2012 Sb. NSS). Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývá, že při posuzování zákonnosti uložené sankce správní soud *k žalobní námitce* přezkoumá, zda správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil a rovněž, zda uložená pokuta není likvidační (srov. např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS, nebo nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002 či sp. zn. Pl. ÚS 38/02 ze dne 9. 3. 2004). Zkoumat přiměřenost sankce je soud oprávněn jen v rámci moderačního práva podle § 78 odst. 2 s. ř. s., pokud by dospěl k závěru, že pokuta byla správním orgánem uložena ve zjevně nepřiměřené výši (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000 - 62, č. 225/2004 Sb. NSS).
34. Aplikoval-li soud tato základní východiska v projednávané věci, musí konstatovat, že správní orgány svým povinnostem dostály – pokuta byla uložena v zákonném rozmezí, a to nadto spíše při spodní hranici sazby, jejíž horní hranice dosahuje dle § 88 odst. 3 písm. a) ZOPK 1 000 000 Kč (pokuta tak představuje 10 % horní hranice). Úvahy o výši pokuty správní orgány taktéž v odůvodnění dostatečně vyložily. ČIŽP na str. 7 prvostupňového rozhodnutí rozvedla úvahy ohledně závažnosti přestupku, poukázala na poškození hned 11 ks zdravých vzrostlých stromů, který je navíc registrovaný jako významný krajinný prvek. Bylo zohledněno i to, že žalobce je velkým městem, jehož roční příjmy měly v roce 2018 překročit 400 mil. Kč. Ve prospěch žalobce bylo zhodnoceno, že ke zhoršení vitality jako takové dosud nedošlo, stejně jako to, že projekt byl budován jako volnočasová aktivita pro obyvatele a návštěvníky Klatov. Žalovaný na tyto úvahy na str. 4 napadeného rozhodnutí navázal a zdůraznil zohlednění toho, že lanové centrum bylo stavěno jako volnočasová aktivita, jako polehčující okolnosti. Soud takové zdůvodnění vnímá jako srozumitelné, racionální a pro zdůvodnění výše pokuty zcela dostatečné. Z pohledu žalovaného pak nemělo smyslu znovu opakovat úvahy ČIŽP, pokud žalobce v tomto směru ani ničeho konkrétně nenamítal.
35. Teprve nyní v žalobě – nutno říci, že opět ve značně obecné rovině – žalobce poukázal na to, že měl před započítáním projektu závazné stanovisko orgánu ochrany přírody a další odborná vyjádření. Soudu není v první řadě zřejmé, jaká odborná vyjádření má žalobce na

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

mysli, neboť znalecký posudek i vyjádření Ing. R. byly zhotoveny až po realizaci lanového centra, přičemž k jejich relevanci se soud vyjádřil shora. Pokud jde o závazné stanovisko, k tomu se soud rovněž výše vyjadřoval. Dále je potřeba dodat, že ve vztahu k uložené pokutě žalobce tuto skutečnost dříve nenamítal. Správním orgánům proto nelze vyčítat, že se k této otázce výslovně nevyjádřily. Pokud ji samy výslovně nezohlednily, nelze pak říci, že by se tím dopustily jakéhokoliv excesu.

36. Soud tak uzavírá, že pokuta ve výši 100 000 Kč byla uložena v souladu se zákonem, přičemž tato pokuta naplňovala svůj účel jak z pohledu citelnosti pro žalobce, tak z hlediska individuální i generální prevence a soudu se nejeví v žádném směru excesivní.

VII. Závěr a náklady řízení

37. Městský soud v Praze tedy uzavírá, že žalobu neshledal důvodnou, a tak ji v souladu s § 78 odst. 8 s. ř. s. zamítl.
38. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. listopadu 2022

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S.T.